

Leto XIV. Štev. 213	TELEFON UREDNISTVA: 25-67 POSLOVALNICA: 25-67 TELEFON: 46-91 UPRAVE: 25-67 in 28-67 CELJE: Prešernova 3. tel. 280 LJUBLJANA: 46-91	Maribor, petek 20. septembra 1940	NAROČNINA NA MESEC Prelema v upravi ali po pošti 14 din. Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din. POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409	Cena din 1.—
--------------------------------------	---	--	---	------------------------

Reševanje političnih in vojnih vprašanj

Na sestanku med nemškim in italijanskim zunanjim ministrom v Rimu razpravljajo po soglasni sodbi pred vsem o vprašanjih evropskega jugovzhoda in o nadaljnjih vojnih operacijah proti Angliji, ki naj bi se osredotočile pred vsem na Afriko

RIM, 20. septembra. ZPV. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je prišel včeraj ob 12.55 v spremstvu višjih funkcionarjev nemškega zunanjega ministrstva in skupine častnikov z brzovlakom v Rim. Na postaji Termini, okrašen z italijanskimi in nemškimi zastavami, je sprejel von Ribbentropa italijanski zunanji minister grof Ciano v spremstvu italijanskega berlinskega veleposlanika Alfierija, nemškega rimskega veleposlanika von Mackensena, rimskega guvernerja ter zastopnika fašizma in vojske. Mimo tega so bili na postaji tudi poslanci Španije, Madžarske in Slovaške. Popoldne sta imela von Ribbentrop in grof Ciano prvo konferenco, zvečer pa je grof Ciano priredil von Ribbentropu slavno večerjo. Posvetovanja se danes nadaljujejo.

V pretresu je ves politični položaj

RIM, 20. sept. ZPV. Obisk von Ribbentropa v Rimu ni, kakor naglašata italijanski tisk, samo akt navadne kurtoazije, ampak nov, nepobitni dokaz solidarnega delovanja oziroma, ki omogoča, da se vsak trenutek lahko uskladi gledanje in reševanje vseh nastalih problemov v popolni identičnosti interesov. Dalje se v rimskih krogih naglašata, da so konferenice, ki jih je imel von Ribbentrop včeraj in ki jih bo imel še danes s Ciano in Mussolinijem, velikega političnega pomena, zaradi tega, ker se bo na njih pretresel ves politični položaj Evrope z vsemi vprašanji, ki so stopila v zelo važno in odločilno fazo že zaradi tega, ker hočeta Italija in Nemčija z izvedbo svojih vojaških in diplomatskih akcij absolutno zagotoviti sebi zmago v sedanji vojni. S temi posvetovanji bo znova potrjena konstruktivna dejavnost sil osi. Priprave za rešitev teh vprašanj so bile v teku že več tednov in z njimi v zvezi je bilo tudi potovanje italijanskega kolonialnega ministra generala Teruzija in španskega notranjega ministra Serrana Sumerja v Berlin. Italijanski listi naglašajo pri tem, da pozitivni rezultati obiska von Ribbentropa v Rimu nikakor ne morejo izostati, posebno še z ozirom na dejstvo, da hočeta sili osi kljub temu, da stavita vse svoje vojaške sile v akcijo za zmago nad Anglijo v Angliji sami in v njenih kolonijah in postojankah, razčistiti do konca tudi diplomatski položaj, v kolikor je v zvezi z nadaljnjim potekom vojne in zagotovitvijo dokončne zmage.

Zadeve evropskega jugovzhoda

CURIH, 20. sept. ZPV. Berlinski poročevalec lista »Der Tag« piše v zvezi z včerajšnjim prihodom nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa v Rim, da razpravljajo v italijanski prestolnici predvsem o novem položaju, ki je nastal na Balkanu. Z italijansko ofenzivo proti Egiptu je zlasti razmerje sil osi do Turčije stopilo v novo fazo. Po mnenju Rima in Berlina je Turčija edina država na jugovzhodu, ki se upira volji Italije in Nemčije in njenim načrtom o novi ure-

nitvi Evrope in sveta. V zvezi s tem je govora tudi o razmerju med Italijo in Grčijo. Ozračje, ki je nastalo med njima terja razčiščenje. Tudi nemški tisk daje slutiti, da bi rimski sestanek mogel biti velike in usodne važnosti za nadaljnji

razplet političnega in vojnega položaja. Ta sestanek mora prinesiti tudi konkretno in takojšnjo rešitev še visečih evropskih vprašanj, pretresena pa bodo seveda tudi vojaška vprašanja.

Štiri glavne točke posvetovanj

LONDON, 20. sept. Reuterjev diplomatski dopisnik piše: Na tukajšnjem poučnem mestu menijo, da so pri razgovorih med von Ribbentropom in grofom Ciano v Rimu na dnevnem redu sledeča vprašanja: 1. Izdelava načrtov za skupno vojno akcijo v Afriki in pomoč, ki naj bi jo Italija v ta namen dobila s strani Nemčije. 2. Razprava o položaju Španije in možnosti njene uporabe za bazo vojnih operacij proti Angliji v Sredozemlju. 3. Politični položaj na Balkanu, posebno z ozirom na sovjetske interese in politiko Turčije kot varuhinje Dardanel. 4. Možnost ameriške vojne intervencije v sedanji vojni. Splošno pa prevladuje v Londonu mnenje, da pripravljata Nemčija in Italija operacije velikega stila v Afriki in v Sredozemlju, ki naj bi nadomestile opuščeni generalni napad na Anglijo.

WASHINGTON, 20. septembra. CBC. Po informacijah iz Rima razpravljajo tam ob priliki obiska von Ribbentropa tako o političnih kakor o vojaških vprašanjih. Politični del se nanaša pred vsem na evropski jugovzhod, pri čemer igra glavno ulogo Grčija in Turčija, pa tudi na Sovjetsko zvezo. Treba je torej pričakovati, da bodo postavljeni takoj po rimskem sestanku konkretni predlogi za rešitev vseh še nerešenih vprašanj evropskega jugovzhoda in vzhoda.

OBSEŽENA BO TUDI AFRIKA

BERLIN, 20. sept. CNP. Göringov list piše o rimskih konferencah ter pravi, da bo novi red v Evropi objel tudi Afriko. Delo južnega partnerja osi kaže jasno, da novi red ne bo ostal omejen samo na Evropo, temveč bo upoštevana Afrika doli do Capetowna.

SESTANEK HITLER — MUSSOLINI?

RIM, 20. sept. CNP. Na konferenci med nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom in Mussolinijem je bilo govora tudi o novem evropskem zemljevidu, ki ima izmenjane meje Španije in bližnjega vzhoda. Prva konferenca je trajala dve uri ter so se je udeležili grof Ciano in veleposlanika von Mackensen ter Alfieri. Ker je bilo razgovora o Evropi po vojni, bo potreben sestanek med Hitlerjem in Mussolinijem.

CIANOV BANKET

RIM, 20. sept. Stefani. Grof Ciano je priredil v čast von Ribbentropu sinoči banket, na katerega so bili povabljeni ministri narodne kulture, nemški veleposlanik von Mackensen in člani spremstva nemškega zunanjega ministra, nemškega veleposlanstva itd. Banket je potekel v pristrčnem in tovariškem ozračju.

Glasovi o dogodkih okoli Romunije

Možnost še novih presenečenj — V Bukarešti pravijo, da niso prejeli nobenega sovjetskega ultimata — Sma in Sturza bosta potovala v Berlin in Rim

CARIGRAD, 20. sept. Ass. Press. Mnogi znaki kažejo, da usoda Romunije še vedno ni ustaljena in da bi mogli doživeti v tem delu Evrope še velika presenečenja. Predvsem se zdi zelo sumljivo obnašanje Sovjetske zveze nasproti Romuniji. Po poročilih iz Moskve se opažajo tam neki znaki preorientacije.

BUKAREŠTA, 20. sept. United Press. Na uradnem mestu demantirajo glasove o sovjetski noti glede Moldavije, ki naj bi bila izročena romunski vladi z določenim rokom za odgovor. Tudi prihodu nemških častnikov pehote in letalstva v Bukarešto ne prisojajo nobene posebne važnosti. Iz Galaca je dopisnik agencije United Press dobil telefonično potrdilo, da je prišlo tja 16 rečnih parnikov z Nemci na krovu. V nemških in italijanskih krogih zavračajo vse trditve, ki govorijo o tem, da so nastali spori med velisilama osi in Sovjetsko zvezo. Naglašajo, da izvirajo ti alarmantni glasovi iz angleških virov. Iz okolice ameriškega poslanstva se je pa izvedelo, da je sovjetska vlada v resnici izročila romunski vladi neke vrste noto, vendar kakne nadaljnje podrobnosti niso znane. Zlasti ni nobenih informacij o kakem ultimativnem značaju.

BUKAREŠTA, 20. sept. Rador. Državni podtajnik za letalstvo in vojno morarico odločno zanika vse govorice, ki so jih razširile ameriške oddaje, da so prišle v Romunijo nemške letalske enote in da so nemški strokovnjaki pre-

vzeli vodstvo romunskih tovarov za letala.

CURIH, 20. sept. ZPV. Po poročilih iz Berlina pričakujejo v tamkajšnjih uradnih krogih že v najkrajšem času obisk romunskega ministrskega podpredsednika

Horla Sime ter zunanjega ministra Sturze. Oba romunska državnika, ki sta eksponenta Železne garde, bosta odpotovala iz Berlina še v Rim. Obisk bo v zvezi z novo orientacijo Romunije, kakor tudi z nevarnostmi, ki jim je izpostavljena.

Bolgari korakajo v Dobrudžo

SOFIJA, 20. sept. ZPV. Davi so bolgarske čete pod poveljstvom generala Popova prekorale dosežanje bolgarsko-romunsko mejo v Dobrudži in vkorakale v prvi pas te sedaj Bolgariji vrnjene dežele. Vkorakanje se je izvršilo na slovesen način in bolgarskim četam je pridilo domače prebivalstvo navdušene manifestacije. V duhu spremlja ves bolgarski narod ta slovesni čin vračanja Dobrudže k materi domovini, od katere je bila 27 let nasilno odtrgana in po tujcih zatirana.

VARNA, 20. sept. Stefani. Toliko pri-

čakovani zgodovinski dogodek v Bolgariji, ko bo prvi kos južne Dobrudže vrnjen od Romunije, pod katero je živel dolgih 27 let, je danes napočil. Bolgarija doživlja sedaj popravo krivice, ki ji je bila storjena in se zahvaljuje za uresničenje svojih teženj Italiji in Nemčiji. V teku pretekle noči so se romunske čete umaknile iz prve cone Bolgariji odstopljene južne Dobrudže, v katero so danes dopoldne vkorakali bolgarski vojaki na svečan način pod generalom Popovom. V teku prihodnjih dni bo izvršena še izročitev ostalih delov južne Dobrudže.

Pétain o socialnih nalogah Francije

ZENEVA, 20. sept. DNB. »Revue des deux Mondes« objavlja članek maršala Pétaina o socialni politiki Francije. V tem članku pravi Pétain, da je nova vlada rešila že več nalog, katerih si vlada tretje republike ni upala niti načeti. So-

cialni zakoni tretje republike niso dvignili standarda delavcev in niso posegali v kapitalistično-fevdalno gospodarstvo. Razen tega so večinoma tudi škodovali gospodarstvu države. Zaradi tega je pričela sedanja vlada reševati socialna

vprašanja na popolnoma novih temeljih. Družina je temelj, pravi Pétain, na katerem mora biti zgrajena vsa socialna stavba. Enako važna je vzgoja mladine. Stanovsko življenje je treba organizirati na korporacijski bazi. Nad korporacijami pa mora stati državni organizem, ki bo vodil vso državno proizvodnjo po potrebah notranje in zunanje potrošnje. Nova socialna organizacija Francije ne bo ne liberalizem ne socializem ne kapitalizem. Francija danes razume in ve, da je zaslula, ker je skušala uvesti ustanove in metode, ki niso bile prikladne ne za tla ne za podnebje.

ZENEVA, 20. sept. DNB. Francoski zunanji minister Paul Baudoin je na banketu ameriških novinarjev izjavil, da je Francija zadnja leta bila samo karikatura demokracije. Pod zmotno retoriko sta vladala stalna nesloga in protekcionizem namesto pravice. Ni dovolj na javne zgradbe pisati »Svoboda, enakost, bratstvo«, temveč je potrebno upoštevati dva načela: omogočiti socialno dviganje, pravico vseh na delo ter dolžnost vseh, da delajo. Ti dve načeli sta moralni zakon, ki ju daje maršal Pétain Francoskom. V zunanje političnem pregledu je dejal, da je premirje prepustilo Francijo svojim brigam in zaščiti. Francija ne odklanja nobenih pogajanj. Respektirana pa mora biti suverenost Francije in integriteta njenega imperija.

KONTROLA NAD FILIPINI

WASHINGTON, 20. sept. DNB. Carinske oblasti morajo smatrati odsej Filipine kot področje, ki spada pod zakon o izvozni kontroli. V političnih krogih pravijo, da s tem želijo preprečiti, da bi za vojno potrebne sirovine šle iz Filipinov na Japonsko.

Manjša letalska aktivnost nad Londonom

Tekom včerajšnjega dneva in noči so bili izvršeni na London le posamezni nemški letalski napadi — Angleška letala so bombardirala pet ur pristanišče Le Havre v Franciji

NEMŠKO VOJNO POROČILO

BERLIN, 20. sept. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo: Nemško letalstvo je tudi včeraj izvedlo uspele napade na razne vojaške objekte v okolici Londona. Bombardirani s bili doki in pristaniške naprave v Tilburyju, državna ladjedelnica v Chathamu in velika bencinska skladišča v Port Victoria. Preteklo noč so se napadi ponovili. Bili so še močnejši kot poprej. Bili so bombardirani doki in drugi važni vojaški objekti. V mnogih londonskih četrtih so izbruhnili veliki požari. Med drugim so bile napadene izven Londona pristaniške naprave v Liverpoolu, kemične tovarne v Birminghamu, doki v New Castlu in letališča v osrednji Angliji. Nadaljevalo se je polaganje min pred pristanišči Južne Anglije. Sovražna letala so poskušala preteklo noč napasti zahodno Nemčijo, vendar pa jih je nemško protiletalsko topništvo prisili-

lo na povratek. Angleški bombniki so nato vrgli svoje bombe na nevojaške objekte in napadli bolnišnico v Bettlu. Tri bolniške zgradbe so porušene, čeprav so bile vidno označene z rdečim križem. Ubitih je bilo devet otrok, 12 pa ranjenih. Ponoči je protiletalsko topništvo zblo devet sovražnikovih letal, dve pa so zblili nočni lovci, medtem ko jih je naše letalstvo v spopadih zblo 24. Na obali Severnega morja je protiletalsko topništvo zblo eno sovražnikovo letalo, dve pa sta bili težko poškodovani in ju je treba smatrati za izgubljene. Skupne izgube sovražnika znašajo včeraj 38 letal. Naših letal se pa 13 ni vrnilo.

BERLIN, 20. sept. DNB. V pretekli noči so izvršili nemški bombniki napade na London. Bombe so bil evžrene na več pristanišč na zahodni in vzhodni obali Anglije, kakor tudi na industrijska središča v srednji in južni Angliji. V pretekli noči angleško letalstvo ni izvršilo nobenega

napad na Nemčijo ali okupirana področja

BOMBNI NAPAD NA ANVERS

ANVERS, 20. sept. Stefani. Bombe velikega kalibra, katere so Angleži vrgli v pretekli noči na Anvers, so zahtevale šest smrtnih žrtev, med njimi tudi dve deklici, ki sta se skrili v neko klet. Šest nadaljnjih oseb je bilo ranjenih. Eksplozije bomb so popolnoma porušile cerkev v Birsu. Bombardirane so bile tudi bolnišnice v Termontu ter neke vasi. Škoda je majna, ker so bombe padle večinoma na odprto polje.

NEMCI OBETAJO ODGOVOR

BERLIN, 20. sept. CNP. Nemški listi pišejo o angleškem napadu na otroško bolnišnico v Bethelu v Poruhju ter pravi, da bo ubite otroke nemško letalstvo tisočkrat maščevalo. Nemčija ne bo več svojih napadov omejevala na čisto vojaške objekte. V strankinih krogih se misli, da je odgovor že na poti.

NEMŠKI NAPADI NA LONDON

LONDON, 20. sept. Reuter. Uradno poročilo letalskega ministrstva pravi, da je bilo nocoj veliko manj napadov in tudi z manjšim učinkom kot doslej. V Londonu je padla neka bomba na zaklonišče ter ubila več oseb. V teku noči je bilo sestreljeno eno nemško letalo, v teku včerajšnjega dneva pa 3. Nastala je škoda na londonskih hišah in tovarnah. Napadeni so bili tudi Lancashire, Essex, Surrey, Sussex, Midland in Wales. V Londonu je bilo opaziti veliko več žarometov in baržnega ognja kakor doslej.

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

LONDON, 20. sept. CNP. Angleški bombniki so včeraj pet ur napadali pristanišče Le Havre, kjer je nastalo veliko požarov na nemških ladjah. V teku noči je angleško letalstvo bombardiralo devet pristanišč, v katerih ima nemška mornarica pripravljene ladje za prevoz v Anglijo. V Nemčiji so bila bombardirana mesta Mannheim, Osnabrück, Hamm in Eran.

VREME NAD KANALOM

LONDON, 20. sept. Reuter. Vihar nad Kanalom se je poglobil, vendar še vedno piha močen južnozahodni veter. Morje je mirnejše, deloma sončno. Francoska obala se lahko vidi.

Angleške priprave na odpor v Egiptu

Položaj se na egiptskem bojišču v zadnjih 48 urah ni bistveno spremenil — Angleži se pripravljajo po nevtralnih informacijah na protiofenzivo

ITALIJANSKO VOJNO POROČILO

RIM, 20. sept. Stefani. Italijanski generalni štab je izdal včeraj sledeče uradno poročilo: Sovražnikove pomorske enote so nastopile proti našim četam ob obalskem predelu med Barbyjem in Sidi-el-Baranijem. Naše letalstvo je intenzivno bombardiralo te enote in prisililo k umiku. Neko desetstotonsko križarko je zadel torpedo iz nekega našega letala in jo nevarno poškodoval. Naše letalstvo je izvedlo tudi druga bombardiranja in osulo s strojniškim ognjem sovražnikove kolone in mehanizirane oddelke, bežeče proti Marsu Matruhu. Sovražnik je nastopal z letali v Tobruku in Bengaziju in prizadejal manjšo izgubo in škodo. Naša lovška letala so zbila dve sovražnikovi letali. Nadaljnja tri sovražna letala so najbrže prav tako uničena. Protiletalska obramba mornarice je zbila eno letalo. Naša letala so se vrnila v svoja oporišča. Sovražnik je napadel otoka Rodoz in Leros in metal bombe brez načrta, tako da so

nekateri treščili v morje, druge pa povzročile manjše požare, ali pa napravile docela nepomembno škodo na nekem poslopiju, ne da bi bile zahtevale žrtev. Protiletalsko topništvo je zblo eno sovražnikovo letalo. V Vzhodni Afriki je sovražnik napadel Kasalo, Mogadiscio, Diredavo, Zeilo, Merse in Toklai. Vsi ti napadi so terjali smrt sedmih ljudi, 13 jih je pa ranjenih. Prizadejana škoda je neznatna.

Naša letala so bombardirala ladje, zasedane v adenski luki.

ANGLEŽI SE POSTAVLJAJO V BRAN

KAHIRA, 20. sept. Ass. Press. Angleška vojska se je, kakor smo informirani, pričela postavljati odločno v bran italijanskemu prodiranju v Egipt, zato ni pričakovati, da bi utegnili imeti Italijani v prihodnjih dneh tako nagle uspehe, kakor so jih imeli doslej. S strani Angležev so v teku tudi velike priprave za protiofenzivo, ki bi utegnili spremeniti sedanji bojni položaj. Medtem se pa nadaljujejo pogajanja med Angleži in Egiptom

zaradi vstopa egiptске vojske v vojno. Pričakuje se, da bo odločitev o tem vprašanju kmalu padla.

OBSTRELJEVANJE BARRANIJA

KAHIRA, 20. sept. Reuter. Angleška mornarica se je približala libijski obali ter obstreljevala čete pri Sollumu in Sidi el Barraniju. Rušilci so z globinskimi bombami uničili dve italijanski podmornici. Na morju so se pokazali veliki oljni madeži, kar je znak, da sta podmornici potopljene.

NAPAD NA DODEKANEZ

KAHIRA, 20. sept. CNP. Angleško središče letalstva je težko bombardiralo italijanska otoka Rhodes in Leros v Dodekanezu. Italijani že sedmi dan utrjujejo Sidi el Barrani.

NAPADI V VZHODNI AFRIKI

NAIBORI, 20. sept. Reuter. AA. Vrhovno poveljstvo javlja, da so angleška letala šestič bombardirala vojaške objekte pri Mogadisciu in aerodrom Javello. Vsa letala so se vrnila.

ITALIJANI POTOPILI PANAMSKO LADJO

NEW YORK, 20. sept. Ass. Press. Neka italijanska podmornica je potopila panamski tanker »Beme« (3039 ton). V kanadskih in zahodnoindijskih pristaniščih zasidrane norveške ladje so bile obožene.

AVSTRALCI V EGIPTU

MELBURNE, 20. sept. Reuter. Avstralski predsednik Menzies je izjavil, da se bodo avstralske čete kmalu sprijele z italijanskimi v Egiptu.

AMERISKI PROSTOVOLJCI—PILTOI

OTTAWA, Kanada, 20. sept. V zadnjih dveh mesecih se je prijavilo kanadskemu letalstvu 107 ameriških pilotov, 65 drugih pa je že vložilo prošnje. Doslej je okoli 150 ameriških pilotov v kanadskem letalstvu. Večina je izurjenih instruktorjev ter je s tem vsak posameznik prihranil kanadski vlad 25.000 dolarjev na izdatkih za šolanje.

NORVEŠKO LETALSTVO V KANADI

NEW YORK, 20. sept. CMP. V Torontu v Kanadi je osnovano norveško letalstvo. Sestoji iz Norvežanov, ki se jim je posrečilo uiti iz Norveške ter norveških prostovoljcev, ki živijo v Ameriki. Do pomladi jih bo že 900 ter bodo poslani v Evropo.

ZNAKI ZA POLJAKE

BERLIN, 20. sept. ZPV. Vodja nemške politične policije Himmler je izdal odlok, da mora vsak Poljak, bodisi moškega ali ženskega spola, v Nemčiji nositi poseben znak, po katerem bo mogoče že na zunaj spoznati njegovo narodnost. Znak je vijoličasta velika črka »P« na rumeni podlagi.

Francija za koncesije Japoncem

HONGKONG, 20. sept. Reuter. Japonška je poslala Franciji ultimatum zaradi Indokine, ki poteče v 72 urah, t. j. v nedeljo. O vsebini ni ničesar znanega. V Londonu o ultimatu ničesar ne vedo.

VICHY, 20. sept. CNP. Francoski zunanji minister Paul Baudoin je izjavil, da je Francija pripravljena odstopiti privilegije v Indokini, ker se zaveda japonske moči na Daljnem vzhodu. Na francosko prošnjo niso USA nikoli drugega storile, kakor samo formalno protestirale v Tokiu, obvezale pa se niso, da bi branile Indokino pred Japonci.

DALADIER IN GAMELIN OBTOŽENA

NEW YORK, 20. sept. »New York Times« poročajo, da je višji tožilec državnega sodišča v Rimu stavil sodišču zahtevo, da se obtožita zaradi poraza Francije bivši ministrski predsednik Daladier in generalisim Gamelin.

AMERIŠKA DOBAVA LETAL

NEW YORK, 20. sept. Tass. »Ny Herald Tribune« prinaša vest, da je 500 ameriških letal poslanih v Anglijo. Tovarne letal so tako pospešile delo, da bo v začetku prihodnjega leta izdelanih na mesec 1000 letal. Od izdelanih letal se pošilja 90% v Anglijo in Kanado.

KDO PRIDE V BERLIN?

BERLIN, 20. sept. ZPV. V tukajšnjih diplomatskih krogih so opazili, da se na Wilhelmstraße pripravljajo na sprejem neke visoke tuje politične osebnosti. Ni še znano, kdo naj bi ta osebnost bila.

ANGLIJA ZA UNIJO Z USA

LONDON, 20. sept. CMP. Major Attlee, minister in vodja laburistične stranke, je izjavil, da je vlada pripravljena na široka pogajanja za unijo z Zedinjenimi državami.

BORZA

Curih, 20. sept. Devize: Pariz 9.85, London 16.55, Newyork 4.39, Milan 22.15, Madrid 40, Berlin 175.37, Buenos Aires 103.4.

Mariborska napoved: Malo oblačno in stanovitno. Obeta se pooblačitev. Včeraj je bila maksimalna temperatura 24.2, danes minimalna 8.3, opoldne 22.5.

Šahovsko

prvenstvo SSSR

MOSKVA, 20. sept. — V sinočnjem 11. kolu turnirja za prvenstvo SSSR sta bili najbolj zanimivi partiji Makagonov-Botvinnik in Keres-Lilienthal. Posebno dramatična je bila partija med Botvinnikom, ki je poskusil z napadom premagati Makagonova. Makagonov pa se je odlično branil, partija je bila prekinjena v nejasni poziciji. Lilienthalu je uspelo dobiti nekaj prednosti proti Keresu, toda tudi ta partija je bila prekinjena.

Po 11. kolu je trenutno na čelu tabele Bondarevski s 7 in pol točkami, za njim pa Keres in Lilienthal s 7, Botvinnik 6 in pol itd.

Danes zvečer se v 12. kolu srečata Botvinnik in Keres.

Direktnega napada ne bo

STOCKHOLM, 20. septembra. Reuter. »Dagens Nyheter« piše o možnosti nemškega vdora v Anglijo ter pravi, da bi to bila zelo težka naloga, če se prej ne streli angleškega letalstva. Seže, ko bodo letalska industrija in letala na tleh, bo mogoče misliti na napad, za katerega pa še ni prepričano, kakor se splošno misli. Napad lahko pride tudi v pozni jeseni, ker bo še vedno nekaj mirnih dni.

WASHINGTON, 20. sept. Reuter. — Informirani krogi v Washingtonu so vedno bolj naklonjeni mnenju, kakor piše

politični urednik »New York Worlda«, Raymond Clapper, da bo tekom zime nastal zastoj v sedanji vojni. Kakor so letalski napadi strahoviti, vendar ne morejo zadostovati za doseg odločitve v vojni.

LONDON, 20. sept. Reuter. — »Daily Mail« piše, da se je Hitler odločil zaradi viharjev nad Anglijo, da opusti glavne napade na Anglijo ter da se obrne proti vzhodu. Italijansko napredovanje v Egipt že kaže smer nove politike.

Prevrat na Novi Kaledoniji

LONDON, 20. sept. Reuter. Nova Kaledonija in Novi Hebridi so se priključili pokretu generala de Gaullea. Na Novi Kaledoniji je prišlo do demonstracij proti guvernerju, ki ni hotel odstopiti. Tudi dosedanji poveljnik Casablanca je prispel v London ter se priključil generalu de Gaulleu.

NOUMEA, Nova Kaledonija, 20. sept. Reuter. Na dramatičen način je Nova Ka-

ledonija prekinila zveze z vichyjsko vlado ter se pridružila generalu de Gaulleu. Velike demonstracije so prisilile, da je generalni guverner, general Denis, odstopil. Generalni rezident Novih Hebridov, Santot, je v imenu generala de Gaullea prevzel Novo Kaledonijo ter v nagovoru množici dejal, da francoski imperij še ni na tleh. Izjavil je, da se postavlja Nova Kaledonija na stran Velike Britanije.

SENUSSIJI ZA UPOR?

CARIGRAD, 20. sept. Reuter. List »Tan« priobčuje poziv libijskega šejha Senussijev, ki poziva na upor v Libiji.

PETA KOLONA V PANAMI

BALBOA, Panamski kanal, 20. sept. Ameriška vojska preiskuje delovanje pete kolone v panamskem prekopu. Med delavci, ki so v bližini kanala, je največ Nemcev, Jugoslovancev, Čehov in Italijanov.

Saradžoglu se bo umaknil

CARIGRAD, 20. sept. ZPV. Po raznih znakih sedeč bi se dalo sklepati, da se je razmerje med Sovjetsko zvezo in Turčijo nekoliko izboljšalo. Tu pa se širi govorica, da bo Turčija menjala svojega zunanjega ministra, da bi na ta način dala zaščitenje Sovjetski zvezi.

Novice

Skrajni čas za odločne ukrepe proti draginji

Predlogi in zahteve uradne konference Delavske zbornice

Delavska zbornica v Ljubljani je sklicala protidraginjsko konferenco, katere so se udeležili zastopniki delavskih in nameštenskih strokovnih organizacij ter tudi zastopnice Zveze gospodinj in drugih ženskih društev. Na tej konferenci so bile iznešene vse pomanjkljivosti in napake v dosedanjih borbi proti draginji, o katerih je bilo tudi v našem listu že dosti ostrih kritik. Vsi dosedanja protidraginjski ukrepi niso mogli zaustaviti naraščanja draginje, protidraginjski odbori so čisto odpovedali. Izdana je bila uredba o pobijanju draginje, a šele osem mesecev nato je izšla naredba o izvrševanju iste, tako da je protidraginjska uredba skozi ves ta čas stala samo na papirju. Tudi uredba o rezervah hrane in uredba o varčevanju z živili nista dosegli svojega namena. Uredba o kontroli cen ščiti samo producente, konsumentov pa nič. Uredbe o odkupu in maksimiranju cen so imele le učinek, da sta pšenica in koruza sploh izginili s trga oziroma sta bili dosegljivi samo Prizadu, ki je nakupljene zaloge večidel porabil za izvoz. Poglavitna napaka vseh dosedanjih ukrepov je bila ta, da se niso popisale takoj vse zaloge živil v državi in da se niso ona živila, katerih je premalo, racionalizirala. Pozno je izšla uredba proti špekulantom in ima polno luknjo, skozi katere se grešnik lahko izmuzne. Nepopolne so tudi zadnje uredbe o odkupu pšenice, preskrbi prebivalstva z moko in kruhom, ker omogočajo še vedno onim, ki imajo denar, kupičenje zalog brez kazenskih posledic.

Konferenca smatra, da je prav skrajni čas, da nastopijo oblastva z odločnimi ukrepi in je sklenila resolucijo, ki vsebuje med drugim naslednje predloge:

Reorganizirajo naj se dosedanja protidraginjski odbori z aktivnim sodelovanjem zastopnikov delavstva, nameštencev in organizacij potrošnikov. **Vse zaloge živil v deželi je treba takoj popisati** ne glede na to, ali so last trgovcev, javnih ustanov ali zasebnikov. Pri banki upravi naj se ustanovi **prehranjevalni odbor**, v katerem morajo biti zastopane organizacije potrošnikov in tudi Zveza gospodinj, ta odbor naj bi preskrboval prebivalstvo z živili in kurjavo. **Proti špekulantom je treba izvajati najstrožje kazni** že po oblastvih prve stopnje in po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Protidraginjske uredbe naj se spopolnijo z uredbo o zaščiti stanovanjskih najemnikov, t. j. z **regulacijo najemnin**. Za prevoz živil za preskrbo prebivalstva na račun banovinskega prehranjevalnega urada naj se odobri izjemna tarifa oziroma prost prevoz. **Cene naj se maksimirajo tudi za kmečke pridelke in za živino**. Občine naj poskrbe za rezervno hrano vsaj za dva meseca. **Cene**

najpotrebnejšim živilom naj se znižajo s pomočjo države, ki naj prispeva diferenco v obliki nakupovalne akcije, kakor prispeva zdaj izvozne premije.

Konferenca je imela zlasti pred očmi položaj revnih slojev in brezposelnih, katerim grozi lakota, ako se zanje ne ukrene potrebno za preskrbo do prihodnje žetve. Resolucija opozarja slednjič, da

dosedanji način reševanja draginjskega vprašanja lahko vodi v inflacijo ter v gospodarski razsul, zato naj banska uprava smatra predloge konference za nujne in naj jih, kakor tudi vlada, nemudoma izvede. Odlašanje bo položaj poostrižilo in ni več daleč čas, ko bodo tudi odločni ukrepi lahko že prepozni.

Kazenske sankcije proti špekulaciji

Ministrski svet je na predlog trgovskega ministra predpisal naredbo o kaznih za ogrožanje javnega miru in reda z ustvarjanjem motenj v redni oskrbi z živili in drugim blagom.

Čl. 1 pravi, da bodo prvostopna občna upravna oblastva kaznovala z zaporom do 30 dni in denarno globo do 3000 din osebe, ki so prijavljene sodišču zaradi kazenskih dejanj po uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, nade-

lje po uredbi o kontroli cen, uredbi o prometu s pšenico, uredbi o oljarih in jedilnem olju in uredbi o ukrepih za oskrbo prebivalstva in vojske s kruhom, če ugotove, da prijavljeno dejanje pomeni ogrožanje javnega miru in reda in ustvarja motnje pri redni oskrbi z živili in drugim blagom. Kazen, ki jo izreče upravno oblastvo, ne izključuje odgovornosti po drugih predpisih, ki veljajo za takšna dejanja.

Celje

Sokolsko delo v minulem letu

V sredo je bil v veliki dvorani Narodnega doma v Celju mnogoštevilno obiskan občni zbor Sokolskega društva Celjanov. Starešina dr. Milko Hrašovec je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, zastopnika župe in oba zastopnika tiska. Zahvalil se je tisku za podporo in naklonjenost, ki jo je nudil Sokolu v minulem poslovnem letu. Spomnil se je prvega sokolskega starešine, kateremu so zborovali zaklicali trikratni Zdravo! Spominjal se je med letom umrlih članov, katerih spomin je bil počaščen s Slava-klici. Podal je nato v svojem predstvenem poročilu sliko sokolskega dela med letom, ki je bilo v največji meri osredotočeno na priprave za svečano proslavo 50 letnice društva, ki pa je morala biti vsled vladajočih prilik preložena in se bo, ko bodo prilike dopuščale, izvršila po programu, ki je bil določen za preloženo proslavo. Poročal je nato o borbi za novo letno telovadišče, ki ga bo občina uredila do 1. aprila prihodnjega leta. Tudi za novo letno telovadišče si je društvo zagotovilo 50 letno zakupno dobo. Društvo je posvečalo posebno pozornost narodni obrambi. Gojilo se je streljanje, ob raznih prilikah se je skupno s člani fantovskega odseka vršila v Celju in okolici stražna služba. Sovražen veter, ki piha posebno zadnje mesece

proti sokolstvu, naj sokolske vrste strne še bolj. Vsem članom v upravi in prednjaškemu zboru se je zahvalil za izvršeno delo ter vzpodbujal na vztrajno delo tudi v bodoče.

Župni odposlanec dr. Klobar je pozdravil zbor v imenu župe in čestital društvu k petdesetletnici.

Sledila so poročila ostalih funkcionarjev uprave. Tajnik je poročal o podrobnem delu v društvu. Društvo ima tudi lasten orkester. Načelnik in načelnica sta podala obširno poročilo o delu v telovadnici, oba blagajnika sta poročala o denarnem poslovanju. Na predlog nadzornega odbora je bila upravi izrečena razrešnica. Iz poročila matrikarja je posneti, da šteje društvo 570 članov in članic, 122 naraščajnikov in 231 pripadnikov dece. Članarina ostane ista kakor dosedaj, upravi pa je prepuščeno, da bo lje situirano članstvo obremeniti z višjo članarino. Pri volitvah so bili med drugimi izvoljeni v upravo: Starešina dr. Milko Hrašovec, podstarešina Alojz Nendl, mesto tajnika je ostalo prosto, blagajnik Jože Pečnik, načelnik Branko Prekoršek, načelnica Milka Lojkova. Vložena je bila še druga lista z dr. Farkašem na čelu, ki pa pri glasovanju ni dobila večine.

Starešina je nato zaključil nad 2 uri trajajoč lepo uspehi občni zbor.

c Mesto novega poveljnika orožniške čete v Celju je nastopil kapetan Svetlić iz Andrijeva.

c Zetev smrti. V bolnišnici so umrli: 4letni sin posestnika Franc Poljšak iz Hraštja pri Zusmu, 78letni preužitkar Jožef Kolar iz Podgrada pri St. Juriju pri Celju in 2letni delavčev sin Franc Vevk iz Lubečne pri Celju.

Ptuj

KROJAŠKI POMOČNIKI ZAHTEVAJO VIŠJE MEZDE

Včeraj so se zbrali na mestnem načelstvu zastopniki krojaških pomočnikov in mojstrov. Vršila so se pogajanja za povišanje mezd. Po obojestranskih debatah se niso mogli zediniti. Pomočniki so prikazali svoj položaj, v katerega jih je poglala predvsem neznosna draginja. Doslej so imeli na uro od 2.50 do 4 din, t. j. tedensko od 150 do 240 din. Tako so v splošnem slabše plačani kot pa stavbinški vajenci, ki imajo na uro 3.75 din. Postavili so zahtevo, da se jim zviša mezza na 360 din tedensko ali 6 din na uro. Pri pogajanju so odstopili na 330 din ali na 5.50 din na uro. To zahtevo so mojstri odklonili. Trdili so, da v Ptuj ni mogoče zaračunati obleko višje od 350 din, ker so plače uradnikov in nameštencev v Ptuj premale, premožnejše stranke pa so redke. Poleg tega jim v cenah močno konkurirajo šušmarji iz okolice. Tako so mojstri ponudili najmanj 210 din in največ 270 din tedensko ali na uro od 3.50 do 4.50 din. Pogajanja se bodo nadaljevala prihodnji četrtek. Sodeč po obojestranski nepopustljivosti bodo nato krojaški pomočniki stopili v stavko.

c Ukraden je bil iz nekega stanovanja v Zrinjskega ulici 12.000 din vreden prstan. Policija preiskuje zadevo.

c Cesto na Hrib sv. Miklavža, ki je bila v zelo slabem stanju, so uredili. Spodnji del je uredila mestna občina, od križa do cerkve pa tvrdka Westen, ki ima na hribu svoje posestvo.

p Oddelek kontrole mer pri okrajnem načelstvu Maribor sporoča, da se bo po osnovi delovnega programa vršilo pregledovanje in žigosanje sodov pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj v oktobru 21., 22., 23. in 24.; v novembru 14. in 15. in v decembru 16. in 17.

p Seznam davčnih zavezancev na priobnino je razgneten na vpogled na mestnem poglavarstvu in v pisarni Združenja trgovcev za mesto Ptuj v »Narodnem domu«.

Zanimiva zgodba o čebelah

V teh posebnih časih še delajo včasih ljudem preglavico tudi pridne čebele. Tako so vaščani dvignili svoj glas v vasi Bolehničici, v ljutomerskem okraju, ko je posestnik Slana Joško dovolil nekemu čebelarju iz bližine Maribora, da je pripeljal čebele na pašo v imenovano vas.

Vaški čebelarji so takoj vložili na občini protest in zahtevali, da se čebele odpravijo drugam. Ker je okrajno načelstvo izdalo po tozadevni uredbi čebelarju dovoljenje, da sme postaviti čebelne roje na določenem mestu izven vasi, je občina pritožbo domačih čebelarjev tudi upoštevala. Toda lastnik čebel in prizadej posestnik Slana Joško, kot lastnik zem-

Plačujte naročnino samo z naslovom pravega naročnika!

»VEČERNIK« bolj in bolj naročajo prijatelji lista zlasti tudi z našega podeželja. Mnogi pa ne upoštevajo, kako važno je, da je naslov popolnoma točen. Saj je v istem kraju mnogokrat po več imenjakov! Zato je poleg navedbe krstnega in rodbinskega imena, stanu ali poklica, bivališča in pošte večinoma posebno važna tudi navedba hišne številke. Pri plačilih naročnine ni važno, kdo plača, marveč je važno, za koga plača, seveda vedno za tistega, ki je pravi naročnik in prejemnik lista. Ali pa je treba vsaj pripisati, za koga plača. Z drugo besedo: ako je Peter naročnik in prejemnik lista, naj bo Peter nakazovalec, čeprav kakšen Pavel zanj nakazuje! Isto velja za vsakršno dopisovanje.

Uprava »VEČERNIKA«.

Maribor, Kopališka ulica 6.

Ljubljana

FINANČNI MINISTER V LJUBLJANI

Finančni minister dr. Šutej je došel v Ljubljano v spremstvu svojega pomočnika dr. Filipančiča. V prostorih Ljubljanske kreditne banke je imel sinoči važna posvetovanja s predstavniki ljubljanskih bančnih zavodov, ki se tičejo perečih vprašanj državne gospodarske in finančne politike.

a Prošnja. Doktorska diploma na ime dr. Zeti Miroslav je bila pomotoma izročena nepravni osebi, ki se naproša, da jo po pošti vrne uradu, ker ima nepravilno in stroške samo prizadeja uradnika ter bo diploma uradno razglašena za neveljavno.

a Prometna nezgoda. Sinoči se je v bližini Glavnega kolodvora tovarni avto tvrdke Sever zaletel v tramvajski voz in to s tako silo, da ga je vrigel iz tira. Obe vozili sta znatno poškodovani. Druge nesreče ni bilo.

a Dnevna vaja v obrambi pred letalskimi napadi bo v Ljubljani v dneh med 21. in 27. septembrom. Policija je izdala stroge predpise, po katerih se bo moralo prebivalstvo za časa alarma ravnati.

a Zvezda dobi novo lice. Okoli spomenika so podrl vse mlaje, venec pa so spravili v mestni muzej za spomin se poznim rodovom. Na južni strani Zvezde so začeli podirati kostanje. Kmalu bodo izginila vsa stoletna drevesa, Zvezda bo ostala čez zimo prazna, na spomlad pa bodo delavci mestne občine preuredili okolico spomenika po novih načrtih.

a Iz sodne službe. Tajnik Vrhovnega sodišča v Ljubljani dr. Alojzij Rant je imenovan za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani, ostal pa bo še tudi nadalje dodeljen kot sodnik državnemu sodišču za zaščito države v Beogradu.

SLOVENSKI DELAVCI NA OBISKU PRI SRBSKIH DELAVCIH

V Beograd je odpotovala 80 članska delegacija slovenskega delavstva na obisk srbskemu delavstvu. Spremlja jih tudi jeseniška godba. Zastopniki ZZD se bodo odpeljali tudi na Oplenac in Avalo, kjer bodo položili venec na grob blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in Neznane junaka. Beograjsko delavstvo bo priredilo slovenskim zastopnikom družabni večer v prostorih Delavske zbornice. Jeseniška godba bo igrala na tem večeru, v nedeljo dopoldne pa bo priredila promenadni koncert na Terazijah.

o Velik živilski in kramarski sejem bo 21. sept. v Laškem.

o Občinski odbor RK v Poljčanah, ki je med letom priredil več predavanj in večdnevni samarijanski tečaj, je priredil tokrat v okviru tedna RK v nedeljo evetični dan v korist RK. Člani in podmladkarji RK so prodajali posebne znake in cvetlice.

Vinska letina v ljutomerskih gorica

Dočim je bila lanska letina v ljutomerskih gorica jako dobra, tako da so se ponekod trsi in braidje kar lomile pod težo grozdja, bodo letos pridelali prav malo vina. Predvsem je letos zima jako prizadejala vinski trti, kar se bo prav poznalo šele, ko bo pospravljen pridelek. Januarski mraz je uničil skoro tretjino vseh mlajših trt. Nadalje je mokro vreme slabo vplivalo na razvoj grozdja, v poletju ga je ugonabljal toča, jesensko deževje pa onemogočilo zorenje, tako da bo letošnje grozdje kvalitetno slabo. S tem v zvezi so v Prlekiji močno poskočile tudi cene staremu vinu, ki ga kupujejo po 7—8 dinarjev, vinogradniki, ki jim ni sila za denar, ga bodo pozneje lahko še dražje vnovčili. V gostilnah v Prlekiji pa so cene vinu tudi že 14.—, 16.— in celo 18.— dinarjev.

Tako se sedaj polagoma zopet približujemo onim časom v l. 1925—26, ko je bilo vino po dva kovača in še dražje. Razlika je pa v tem, da se to sedaj ne bo zgodilo pod vplivom zlatih časov blagostanja, nego pod vplivom izrednih razmer, ko je pridelek silno slab, ali pa ga sploh ni.

V-ar

Maribor

Kdo je kriv nerednosti na trgu?

Samo nekaj minut je treba iti na mariborski tržni prostor in poslušati negodovanje ter pritožbe gospodinj, pa se bo vsak objektivno opazovalec lahko prepričal, da nekaj ni v redu. Na mariborskem trgu vlada glede cen prava anarhija. Kaj pomaga, če teden za tednom objavljamo uradna poročila tržnega nadzorstva o cenah zelenjave in drugih življenjskih potrebščin, ko pa gospodinje vedo, da te objavljene cene niso resnične in da se različno blago, počenši od mesa pa vse do krompirja in sadja, prodaja dražje. Ugotoviti moramo resnici na ljubo tudi dejstvo, da organi tržnega nadzorstva ne uživajo pri prodajalcih tistega uradnega respekta, ki je predpogoj za redno poslovanje na vsakem trgu in v javnem življenju sploh. Znamo so nam

primeri, da so gospodinje zagrožile temu ali onemu prodajalcu oz. prodajalki, da jih bodo ovadile tržnemu nadzorstvu, pa je tej grožnji sledil samo ironičen smeh, češ, stori to, če te je volja, škodovati tako ne more.

Sedaj ko je draginja tako občutna in ko nekaterih življenjskih potrebščin zaradi spekulativnih namenov primanjkuje, bi morala energična roka tržnega nadzornika zatreto to anarhijo na trgu in odstraniti s tržnega prostora vse prekupčevalce, da bi zaslužil le producent, konsument pa bi ceneje plačal blago. Nedavno uradno poročilo tržnega nadzorstva v Mariboru glede maksimirane cene krompirja je povzročilo med našimi gospodinjami novo ogorčenje. Ne morejo namreč razumeti, zakaj bi v Mariboru

prodajali krompir dražje kakor pa v Ljubljani, kjer ima okolica mnogo manj krompirja kakor pa pri nas. Izgleda, da konzumentov sploh ne morejo ali pa nočejo zaščititi, da bi bila to dolžnost tržnega nadzorstva. Zato se javnost upravičeno sprašuje, kdo je temu kriv. Kje so vzroki, da tržni nadzorniki ne nastopi tako energično kakor mu to predpisuje službena dolžnost? Če ne bo pomagalo, bo javnost sama skušala ugotoviti te vzroke, kar bo menda pomagalo, da bodo odgovorni gospodje pri mestni občini uvideli, da je treba našemu trgu v sedanjih časih res energične roke, ki bo brez obzira na levo in desno strogo spoštovala pravice producentov hkrati pa tudi pravično ščitila konzumente. -ig.

* Čutimo se dolžni zahvaliti se našemu šefu šgospodu Franjo Mautnerju za povišanje mezde in brezplačno razdelitev življenjskih potrebščin vsem delavcem. — Delavstvo Mariborske tekstilne tovarnice.

m Razstavo sadja, zelenjave in malih živali priredi "Gosp. društvo malih posestnikov" (naseljenci) v Dev. Mariji Brezji pri Mariboru, v soboto in nedeljo v dvorani gost. M. Lešnik.

m Neznankom je izginil klepar drž. žel. Franc Volk iz Studencev. Kdor bi pogrešancu kaj vedel, naj sporoči njegovi ženi Franji Volk, Studenci, Jurčičevi ulica 20.

* Za veliko medklubsko motociklistično in avtomobilsko dirko se je prijavilo rekordno število tekmovalcev iz vseh krajev Jugoslavije. Prireditev se vrši v nedeljo, 22. t. m., ob 14.30 na dirkališču Tezno in bo brez dvoma vzbudila med občinstvom veliko navdušenje. Predprodaja vstopnic pri "Putniku". Avtobusi na razpogo od 13. ure naprej.

m Poroke. V Mariboru so se pretekli teden poročili: Schöndorfer Ciril, hranilnični uradnik iz Slovenj Gradca, in Schoster Adelajda; Vampel Alojz, elektro-monter MP, in Knedl Frančiška; Kodrič Franc, mesar, in Brumec Terezija; Gregori Franc, pos. sin, in Lah Antonija; Struna Vilko, predilniški predelavec, in Hriberšek Kristina; Medved Ciril, krojaški pomočnik, in Rep Marija; Kukovec Avguštin, trgovski pomočnik, in Koser Pavlina; Vidmar Maks, tov. mizar, in Turin Alojzija; Arko Franc, tov. delavec, in Prijatelj Alojzija; Jarc Stefan, pomožni delavec, in Bedenik Ana.

m Strelji ponoči. V Pekrah so se pred dnevi na glavni cesti začeli ponoči streljati samokresa, ki jih je oddal neki 24-letni slaščičarski pomočnik J. S. iz Maribora. Ker je omenjeni zapazil pri svojem dekletu prijatelja, je šel na cesto in začel streljati s samokresom. Pri zaslišanju je dejanje priznal.

* Motociklistična in avtomobilska dirka v nedeljo ob 14.30, Tezno.

m Tatvina pisalnega stroja. Trgovcu Antonu Korumu iz Gosposke ulice je nekdo ukradel iz trgovine nov pisalni stroj znamke "Torpedo" v tovarniško številko 347858. Kdor izsledi storilca in pisalni stroj, dobi 400 din nagrade.

m Tatinski berač. V trgovino Pinter & Lenard je prišel berač mlajši možik, ki je izrabil ugodno priliko ter ukradel poslovojni Viktorju Ledniku 600 din vreden suknjič.

m Nočna lekarniška služba od 14. do vključno 20. t. m.: lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarna pri Mariji Pomagaj, Aleksandrova c. 1, tel. 21-79.

Radio

KAJ VAM PRIPOROČAMO ZA JUTRI?

Vesti: Ljubljana: 7.05, 12.30, 14., 19., 22. Beograd: 6.45, 13.30, 14.40, 19.10, 21.40, 22.40.

Kino

* Grajski kino. Samo vključno do nedelje vesela komedija »Pevce zapeljivci«. Smeh, petje, zabava in zopet smeh. — Pride: »Štiri hčerke profesorja Sempa«.

* Union kino. Velenapeti senzacionalni pustolovni vojbojski film »Zoro masčevalce«. Film vrhatolomnega tempa in nevernih podvigov.

* Esplanade-kino. Velefilm »Hotel Imperial«. Krasna globoka vsebina, petje, donskih kozakov. Isa Miranda, Ray, Miland, Ernst Verebes.

* Zvečni kino Pobrežje. 21. in 22. sept. »V carstvu valčka« s dodatkom smešnic in Fox Novosti.

V nedeljo ob 14.30 uri vsi na veliko

motociklistično in avtomobilsko dirko na Teznu!

Valter Halbärth konfiniran

Naša oblastva so se v primeru bivšega mariborskega tovarnarja usnja Valterja Halbärtha pokazala zelo odločna. Mestno poglavarstvo je izsledilo ogromno zalogo skritega usnja za preko 4 milijone din, sodišče je zaplenbo potrdilo ter uvedlo kazenske postopanje proti spekulantu. Včeraj je bila izrečena sodb: Valter Halbärth je obsojen na 6 mesecev prisilnega bivanja v Starem trgu ob Kolpi. Včeraj popoldne so ga že odpeljali v spremstvu policijskih organov v prisilno bivališče, ki je 18 km oddaljeno od železniške postaje. Vas stoji na polotoku 180 metrov nad Kolpo.

Javnost odobrava energično postopanje oblasti, ki je potrebno, če hočejo zatreti spekulacijo v škodo našega narodnega gospodarstva. Sprašuje pa se, kaj bo z zaplenjenim usnjem. Pravično bi bilo, če bi mestno poglavarstvo zaplenjeno usnje prodalo po nizkih cenah trgovcem in čevljarjem, da bi se cena usnja nekoliko znižala, izkupiček pa naj bi občina porabila za socialno skrbstvo.

Konfinirani Valter Halbärth je ameriški

državljan. Njegov oče je bil v Ameriki, kjer si je pridobil veliko premoženje. Tudi sinova konfiniranega Valterja in Oto sta ameriška državljana in že več let živita v Chicagu. Oba sta inženirja ter se specializirata v velikem chikaškem podjetju v usnjarski stroki. V Mariboru pa živita njegovi hčerki Anica in Mary.

Halbärth se je pri aretaciji zagovarjal, da je zato hranil tako veliko zalogo usnja, ker se bosta njegova sinova kmalu vrnila iz Amerike ter prevzela opuščeno tovarno usnja v Kopališki ulici. Seveda oblasti takšnega zagovora niso mogle upoštevati. Sicer pa konfiniranca »smola« ne bo hudo prizadela, saj ga cenijo na okoli 20 milijonov din premoženja. Njegova last so najlepši vinogradi v mariborski okolici, najbolj znan pa je veliki kanski vinograd med Kalvarijo in Piramidom, ki predstavlja s posestvom vred že ogromno premoženje. Poleg tega je Halbärth tudi večkratni hišni lastnik v Mariboru. Ima same velike večnadstropne stanovanjske hiše, kjer mu morajo najemniki plačevati visoke najemnine.

Kako je prišlo do stavke stavbincev?

Že dva dni stavkajo v Mariboru vsi stavbinski delavci. Vsa gradbena dela počivajo in delavske kolesarske patrola stalno kontrolirajo vse novogradnje, da bi se stavka ne prekinila. Doslej ni bilo stavkokazov.

Z verodostojne strani smo obveščeni, kako je prišlo do stavke mariborskih stavbincev. Med delavci se je namreč razširila vest, da je tovarnar g. Hutter odobril gradbenim podjetjem povišanje gradbenega proračuna za Hutterjev stanovanjski blok za 2 milijona din z željo, da se ta znesek razdeli kot povišanje mezd med delavce. Ta govorica je že nekaj dni vznemirjala delavce, ki so dan za dnem pričakovali povišanje urne mezd. Gradbena podjetja in veleindustrijec g. Hutter so te vesti odločno zanikali, češ da o kakšnem povišanju proračuna sploh ni bilo govora. Po njihovem mnenju so si te vesti izmislili neodgovorni ljudje, ki so hujskali na stavko, saj vidimo, da so jo organizirali popolnoma na napačni podlagi in je zato nezakonita, o čemer poročamo na drugem mestu. Zaradi tega tudi do pogajani ni prišlo in teh najbrže tudi ne bo. Zato je verjetno, da bo stavka dalje časa trajala, če se delavci seveda ne bodo premislili in se vrnili na delo. V nasprotnem primeru bi lahko prišlo tudi do zastoja gradbene delavnosti in bi se delo na novogradnjah začelo sploh ustavilo.

URADNO POROČILO O STAVBINSKI STAVKI

Iz banske uprave smo prejeli:

V sredo, 18. t. m., so stavbinski delavci, zaposleni pri gradnji tako zvanega Hutterjevega stanovanjskega bloka v Mariboru, stopili v stavko. Gradbeni podjetniki so bili njihovim zahtevam po višjih mezdah, kakor so določene v kolektivni pogodbi, sicer načelno ustregli, niso pa mogli ugoditi njihovim zahtevam po krat-

kem roku, v katerem naj bi se mezde zvišale, ker je to bilo tehnično nemogoče.

Stavka je v dvojnem oziru nezakonita. Nezakonita je, ker se ni uveljavljal postopek, ki ga določa kolektivna pogodba in ki je za delavstvo prav tako obvezen kakor za podjetnike. Nezakonita pa je tudi, ker delavstvo, nezadovoljno z mezdami, ni sprožilo postopka, ki ga za take primere določa uredba o določanju minimalnih mezd, kolektivnih pogodbah in rabsodništvu. Spričo takega stanja stvari oblastva, ki so sicer poklicana, da v mezdah sporih intervenirajo, nimajo nikake možnosti posredovanja. To bo trajalo vse dotlej, dokler delavstvo svojih naporov za pobočanje delovnih pogojev ne spravi v sklad z zakonom.

Iz pisarne kr. banske uprave v Ljubljani, dne 19. septembra 1940.

OTVORITEV ŠOLE DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA PRI SV. TREH KRALJIH NAD MARIBOROM

bo v nedeljo, 22. t. m., ob 10. predpoldne. Popoldne je ljudska veselica na prostem pred šolo. Naša dolžnost je, da se proslave udeležimo v čim večjem številu. — Iz Maribora odpelje vlak jutraj ob 5.35. Izstopimo na postaji Vuhred-Marenberg, odkoder je do šole tri ure. Po možnosti bodo do Marenberga na razpolago vozila. Iz Marenberga je po cesti preko Radla dve uri hoda; nekoliko manj je po pešpoti, za katero pot so objubilni vodniki. Za prehrano je poskrbljeno ter bodo dobili topli in mrzli jedila kakor tudi dobro vino. — Ker vodi pot od Radla do šole ob meji, je priporočljivo vzeti s seboj kakšno legitimacijo. Večerni vlak odhaja iz Vuhreda ob 19.31.

Dodatno še poročamo, da prenočišč pri Sv. Treh kraljih ni dobiti, ker je v bližini šole le ena kmetija. Ker pričakujemo

v slučaju lepega vremena velik naval izletnikov, priporočamo, da imajo posamezniki za rezervno nekaj živil s seboj. Prehod ob meji od Radla do šole je prost in bo označen z zastavicami; radi tega niso potrebne legitimacije. Izletnike opozarjamo, da odpelje vlak iz Maribora proti Vuhredu ob 5.35, iz Dravograda pa ob 5.55. Pri povratku odpelje vlak iz Vuhreda proti Mariboru ob 19.31, proti Dravogradu pa ob 19.58. — Do gostilne na Radlu se da peljati z avtom.

AMNESTIJA V KAZNILNICI

Preteklo soboto in nedeljo je bilo iz mariborske kaznilnice predčasno odpuščenih 28 obsojencev, ki so bili deležni amnestije tako, da so takoj kazni končali. Večje število jih je pa takih, ki kazni skrajšajo za daljšo ali krajšo dobo.

m Predavanje v okviru tedna Rdečega križa. Danes petek, 20. t. m., ob 20. bo predaval v dvorani Ljudske univerze profesor splošne bolnišnice g. dr. Kušar o transfuziji krvi. Javnost se vabi, da se udeleži predavanja v čim večjem številu. Za bolničarje in samarijane je udeležba obvezna.

* Motociklistična in avtomobilska dirka v nedeljo ob 14.30, Tezno.

m Abonma na bloke je posebno prikladen za one stalne obiskovalce gledališč, ki so večkrat zadržani. Na podlagi blokov imajo možnost obiskati poljubnih 15 dram in 7 glasbenih predstav, z izjemo onih največ 5 predstav v letu, ki so na lepaki označene z »Izven«.

m Gostovanje Tince Neraliča, sina nekdanjega priljubljenega baritona Franja Neraliča. To je eden izmed najboljših basistov zagrebškega naraščaja in zelo upoštevan v zagrebškem gledališču. Nastopal bo v tej sezoni v Mariboru ali v Deslibesovi operi »Lakme« ali v Gounodovem »Faustu«. To je odvisno od tega, za katero opero bo imelo gledališče takrat boljše predpogoje.

m Neznani žepar je na trgu ukradel inženirjevi soprogi Irmi Omanovi denarnico s 130 din gotovine.

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora

PO 2. KOLU JE PREVZEL VODSTVO »VIDMARJEVEČ« KUKOVEC

Sinoči se je prvenstveni turnir nadaljeval z 2. kolom. Vse partije so bile težke, naporne in dolge. Podoba je, da bo ta turnir obenem napeta preizkušnja živcev, torej tudi »turnir živcev«. Prva sta sinoči zaključila Ketiš in Breš. Ketiš je zaigral oster kraljevi gambit ter po napeti središčni ugrabil nasprotniku kvaliteto, s čemer pe je nevarno izpostavil svojega kralja. Po različnih peripetijah je Ketiš slednjič nesrečno prezl figuru in kmalu nato predal. — Precej divja je bila holandska partija Babič-Marvin. Slednji je nadigral svojega nasprotnika ter ga prisilil v precej stisnjeno pozicijo, ob površnem nadaljevanju pa je napravil vso prednost, nakar je Babič z nekaj krepkimi potezami obrnil karte, vdrl v črni tabor in kmalu po 40. potezi odločil partijo v svojo korist. — Podjetni toda zaenkrat še nekoliko »šahovsko lahkomisljeni« Čertalič je v Caro-Kannu pripravil prof. Stupanu težke čase, ko je po običajnem razpletu v središčni zagrozil na 4. liniji z matnim napadom. Prof. Stupan, ki se trenutno še ni dobro vgrabil, je le s težavo odvrnil nadležni napad ter pritisnil Čertaliča v obrambo. Tu se je Čertaličevi težki poziciji pridružila še časovna stiska, ki je pokopala hrabrega šahovskega bojovnika. — Marotti in Kukovec sta igrala izrazito pozicijsko igro damske indijske obrambe. Po likvidaciji v središču je sicer Kukovec kot črni poskusil z napadom na kraljevem krilu, toda brez uspeha. Vrnil se je v pozicijsko nadaljevanje ter pri razpletu ugrabil kmeta. S to premočjo je nato zavl v končnico dam, dobil se enega

kmeta ter po naporni igri zaslužno zmagal v 69. potezi. — Dasko je dokaj dobro pariral Regorškov Caro-Kann. Po zanimivem razpletu v središču je nastala bitka na d. liniji. Dasko ima na d6 močnega prostega kmeta. Partija je bila prekinjena v nejasni poziciji — Partija Bien — Gerželj je dala Siciljanko, ki se je že v otvoritvi razvila v izrazito strateško igro. V taktični bitki za premoč polj v središču je Gerželj nadigral svojega nasprotnika ter ga potisnil v nevzdržen položaj. Da reši damo oz. kvaliteto je moral dati Bien figuru za dva kmeta. Gerželj je nato z duhovitim strateškim manevrom blokiral pozicijo, nakar je bila partija po 46. potezi črnege prekinjena v naslednji poziciji: Beli (Bien): Ke3, Td2, Tt1 in kmetje na a4, b3, c4, d3, e5, f4, g3, h4, Črni (Gerželj): Kc5, Td4, Td8, Sa6 in kmetje na a5, b4, e6, f5, g4 in h6. Beli je potezo kuvertiral. Beli seveda nima nobene obrambe več, ker ne more preprečiti izgube kmeta in otvoritve pozicije. Črni namreč grozi Kb6, nato Sc5, nakar pade kmet na d3 ali na b3. — Za prekinjeno partijo iz 1. koli sta se Babič in Gerželj sporazumela brez igre na remis. Gerželj je sicer imel v napadu nekaj taktičnih izgledov, toda podoba je, da muktotrna igra nasprotnikoma ni kdovekako prijala. — Prihodnje kolo v torek 24. t. m.

Stanje po 2. kolu: Kukovec 2, Babič 1½; Breš, Dasko in Regoršek 1 (1), Marotti in prof. Stupan 1, Gerželj ½ (1), Bien 0 (2); Čertalič, Ketiš in Marvin 0 točk.

Zanimivosti

Skakanje s padali ruski narodni sport

V Sovjetski Rusiji se s to nevarno zadevo peča mlado in staro

Skakanje s padali se je v Sovjetski Rusiji najprej uveljavilo. Vojaški strokovnjaki so opazili, da imajo lahko od padalcev velike koristi. Zato so zahtevali, da se skakanje s padali proglasi za narodni sport ter uvede v vse organizacije.

To panogo sporta so sovjetski sportniki navdušeno pozdravili. Prvi poskusi s bili opravljeni že leta 1932, od takrat pa je popularnost skakanja s padali naglo napredovala.

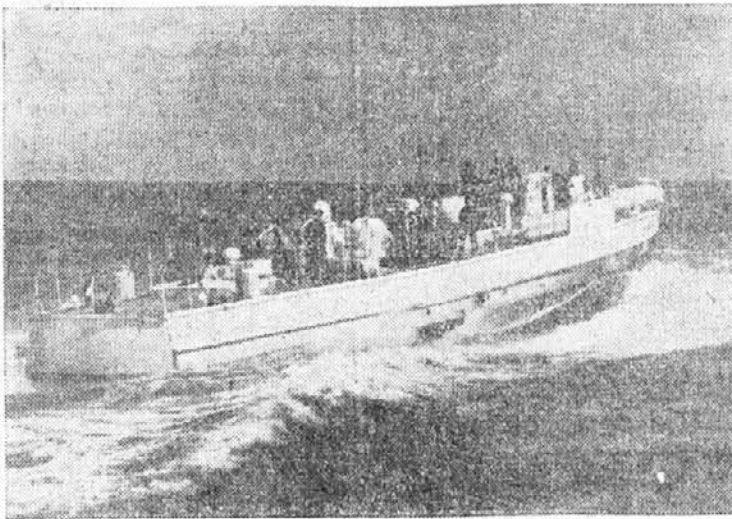
Ker je skakanje s padali taktični sport, so zgradili posebne stolpe za treniranje s padali. Predno padalci izvedejo skok iz letala, se morajo dolgo vaditi v skakanju z visokega stolpa. Šele ko dosežejo vso potrebno tehniko, smejo skakati iz letala.

V Sovjetski Rusiji so vsako nedeljo tekme padalcev za začetnike in za izkušene moške. Zanimivo je, da se s tem sportom pečejo vsi sportniki ne glede na starost. Vratolomni in pogumni skakalci so celo iz ljudskošolskih klopi pa tudi

60 letni starčki so še vedno drzni padalci.

S skakanjem s padali imajo tudi ruske žene veliko veselje in so v mnogih pri-

merih celo prekosile moške. Tudi v hrabrosti so se Rusinje odlikovale. Svetovni rekord v skakanju s padali brani še vedno Rus Konstantin Kajstakov, ki je skočil s padalom iz višine 11.539 metrov.

Nemški vojni motorni čolni stražijo obalo

«SALOMONSKA RAZSODBA» RADI UKRADENIH GOSI

V vasi Adi pri Senti sta se sprla dva kmeta radi gosi. Kmetu Rušaku je nekega dne izginilo njegovih 7 gosi, ki si jih je prisvojil njegov sosed Mešetar ter jih zaznamoval na nogah z znakom ki so ga imele njegove gosi, da bi tako zakril tatvino. Rušakove gosi niso imele nikaškega znaka, po katerem bi jih lahko spoznal. Sporno vprašanje je rešil orožniški narednik s salomonsko razsodbo: dal je privedi vse gosi na cesto ter jih pustil, da si same izberejo pravega gospodarja. In res je sedem gosi šlo na dvorišče kmeta Rušaka, ostale pa so krenile k Mešetaru, ki pa s to razsodbo ni zadovoljen ter je vložil tožbo.

»Prešmentana zadeva, ko bi vsaj ne bil požrl onega zaboja z milom!«

Prevelika sreča vzrok samomora

Delavec Fehim Bečirović iz sarajevske okolice je pred dnevi prejel večjo vsoto denarja. Zbral je svoje prijatelje ter z njimi odšel v vas Biljezevo, kjer se je pričelo pravočasto pijančevanje. Pili so žganje in vino, peli in se opajali s srečo v objemih sarajevskih lahkotnikov, ki so seveda tudi morale proslaviti dober zaslužek lahkomišljenega Fehima. Sredi noči, ko je bilo veselje na vrhuncu in je Fehim žarel od sreče, je planil od mize in

si brez besede vprico vseh razigranih prijateljev zabodel nož v trebuh. Napravil je harkiri. Obležal je v krvi in v zadnjih vzdihljajih pripovedoval, da je napravil samomor zaradi tega, ker je bil preveč srečen. Nikoli še ni imel toliko denarja in nikoli še ni doživel tako prijetne noči, kakor tokrat. Zato je ves srečen hotel napraviti nekaj izrednega s tem, da se je — ubil.

Nemčija v gledališki statistiki

Nemčija ima največ gledaliških odrov v Evropi. Tam je 241 državnih, pokrajinskih in mestnih gledališč z 211.479 mesti, 44 letnih gledališč s 24.675 sedeži, 47 zasebnih gledališč s 45.264 mesti in 129 gledališč na prostem s 236.800 sedeži ter 461 dramskih gledaliških odrov.

V Nemčiji so 303 občine, ki imajo svoje stalno gledališče. Samo ena desetina mest z nad 100.000 prebivalci še nima lastnega gledališča. Isto velja tudi za eno četrtino mest s 50 do 100 tisoč prebivalci. Seveda imajo tudi ta mesta priliko videti gledališke predstave, ker je mnogo potujočih gledališč. Sedaj je v Nemčiji 182 gledališč, ki niso vezana na stalno mesto. Med temi je 45 pokrajinskih, 74 potujočih, 13 kmetijskih in 30 gledališč s pokrajinskimi narečjem.

Gledališča so važna tudi iz narodno-gospodarskega razloga. Od 279 gledališč živi 38.514 uslužbencev, med katerimi je 4293 poklicnih igralcev in igralk, 2746 pevcev in pevk, 236 intendantov, 790 gledaliških predstojnikov, 850 kapelnikov, 872 režiserjev, 4319 članov pevskega zbora, 1749 plesalcev

in plesalk, 7335 glasbenikov, 1296 tehničnih strokovnjakov, 10.910 tehničnih delavcev in končno še 3118 upravnih uradnikov in uslužbencev.

Da se je izboljšal položaj za umetnike, kaže dejstvo, da so številna gledališča lahko podaljšala sezono. Sedaj igra 45% vseh gledališč vse leto.

Angleški recepti za srce

»NE ZANIMAJ SE ZA SOVRAŽNO PROPAGANDO!«

Londonški zdravnik za srčne bolezni dr. Harris je na zborovanju angleških bolnišnic sporočil, da so se njegovi splošno znani bolnišnici javili zunanji pacienti tako rekoč kot njeni abonenti, da bi stalno nadzirala njih stanje. Ti pacienti trpijo vsi za srčno slabostjo, ki ji je vzrok vojna. Na stotine jih je, ki trpijo za migreno, naduho, povišanim krvnim pritiskom in drugimi znaki slabosti. Za

te paciente, kakor za vse, ki jih vojna prizadeva na ta način, je dr. Harris objavil pet pravil:

1. Navadi se na filozofsko gledanje na življenje. (Vsi moramo umreti, zakaj ne tudi jaz?)
2. Sprehodi se vsak dan 8 km.
3. Popij vsak dan 4 in pol litra tekočine.
4. Ne pojej na dan več nego 42 g mesa, rib in sira.
5. Ne zanimaj se za sovražno propagando!

Sorgiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

103 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Ta hip je pokazal Hrobar z roko na drugi konec doline. Opazili smo premikanje.

— Fantje, na mesta! — je ukazal Krisa. In že smo se splazili v svoja skrivališča. Kmalu nato sem opazil, kako se nam bliža novo krdelo novačkov. Precej brezskrbno so se pomikali po dolini.

Bližu so že. Naša domneva je bila torej pravilna: tale dolina je važen tihotapski prehod. Zavijejo okoli grmovja, v katerem prežim. Vidim njih noge. Kako rad bi koga pograbil za meča. No, ta bi zavreščal! Štejem jih: eden, dva... Vraga, in opazim kratko krilo in ženske noge v škornjih. Začudilo me je. Sloni so obšli grmovje. Splazim se na plano ter jim sledim. V desnici repetirko, v levici bombo. Nihče se ni ozrl. Da, krdelo zavija čez loko prav tako kot smo predvidevali. Nenadoma se pojavi pred njimi Hrobar. In že slišim njegov, mirni in ostri glas:

— Stoj! Roke kvišku! Ta hip pa jih naskoči z boka Krisa: Sloni odskočijo.

— Niti koraka naprej!...

Nekaj novačkov pa se je obrnilo proti meni. Ta hip zakričim še jaz:

— Poklekaj, sicer vržem bombo!

— Sodrugi, nikar ne mečite bombe!

— kriči eden od novačkov.

Da bi nas nihče ne videl pri tem opravilu, vodimo krdelo na rob gozda. Repetirko in bombo sem spravil v žep. Vzel pa sem ostro nabrušen nož. Pri pregledu bi mi namreč lahko kdo izbil repetirko iz roke. Slonov je sedem — šest moških in ženska. Pristopim k njim ter jih vprašam:

— Kdo ima orožje?

Vsi molčijo. Radi tega še enkrat ponovim:

— Kdor ima orožje, naj ga takoj odda! Gorje mu, ki bi tega ne storil!

Molčijo in se ne ganejo. Med njimi sem opazil znan obraz. Spomnil sem se tihotapca, ki sem ga ranil v ramo, ko mi je hotel pobegniti. Takrat je menda šel z drugim krdelom. Na levem krilu Žid, ki je menda njih vodja.

Pričnem pri njemu. Sprva iščem samo orožje, nato pa ga temeljito preiščem. Dve modri lisici ima.

— Sodrugi, pustite nas, dam vam trideset rubljev! — mi pravi Žid.

— Le polagoma! Tudi denar ti bom zaplenil brez tvojega dovoljenja!

V škornjih sem našel pet bankovcev po sto dolarjev, v čepici še dve sto.

— Premetenec! — pravim Židu, ki se žalostno smehlja s prebledelimi ustni-

cam. Nato sem preiskal vodjo, ki sem mu velel, naj leže na zemljo. Potem pa pričem s pregledom novačkov. Prvi odvrže nahrbtnik, v katerem ima kože.

— Odpri usta! — mu velim.

Tihotapec je izpljunil nekoliko zlatih novcev.

— Čigav je denar? Trgovčev?

— Moj, sodrug!

Vrnil sem zlatnike. Ta hip zahrešči med vejevjem. Tihotapec, ki mi je že svojčas hotel zbežati, jo je spet ucvrl. Hrobar je skočil za njim, ujel ga je ter privedel nazaj. Ukazal mu je, naj poklekne:

— Poskusi še enkrat, pa ti ne bo nikoli več žal!

Pristopim k njemu ter mu rečem:

— No, ali si se zlizal?

Novaček me je pogledal z začudenimi očmi. Rekel sem mu:

— Varuj se, prijatelj, sicer pogineš!

Preiskal sem ga temeljito, a nisem našel pri njem več ko tri srebrne rublje. Teh mu pa nisem vzel. Pustil sem nekaterim novačkom celo kože, skrite pod kazajkami. To bo njihov zaslužek. Nahrbtnike sem zmetal na kup. Blaga je bilo precej.

Slednjič pristopim k ženski. Nekoliko nerodno mi je. Prestrašena je, na ustnicah ji igra prisiljen nasmech. Trese se po vsem životu. Naglo jo preiščem. Hrobar se mi pomembno smeji; jamem jo preiskovati pazliveje. Slednjič se mi je zdela zelo sumljiva njena frizura, ko je imela lase spletene v velik voz. Po-

tegnil sem iz vozla dolgo iglo in glavni-ke. Na tla je padel črn zavojček. V njem je bilo nekaj sto dolarjev, drobno zloženih in zavitih v kos črne nogavice.

— Točno! — sem dejal in se spomnil na Lorda, ki je imel to besedo stalno na jeziku.

Po končanem pregledu sem dejal ljudem, ležečim na tleh:

— Vstanite!

Kot bi trenli so se dvignili ter začudeno buljili vame.

— Zdaj pa pot pod nože, kar le morete... Drugič pa spet prinesite dragocene blaga!

Oni, ki sem ga svojčas ranil, se je obrnil k meni ter me prosil:

— Sodrugi, dovolite mi, da poiščem v gozdu čepico, ki sem jo na begu izgubil.

— Pojdeš brez čepice. Zdi se, da ti je mnogo do te čepice! Zdaj pa kar vas nesejo noge!

»Sloni« so naglo krenili v označeni smeri ter se izgubili v gozdu. Mi pa smo zložili blago v dva nahrbtnika: okoli petdeset kož. V posebni vreči smo našli nekaj jedil in umazano žensko perilo, — Hrobar se je smejal:

— To ti je gospodična; pri tihotapljenju nosi s seboj rezervno perilo.

Nato pa mi je očitajoče dejal:

— Temeljito je nisi znal preiskati. Popolnoma bi jo moral sleči.

— Res je, da je ni slekel, a je vendar našel vse, — je dejal Krisa. — Ti pa bi jo slekel, ne da bi kaj našel!

(Dalje.)

Sport

ISSK Maribor — SK Bratstvo (Jesenice)

Četrtem kolu ligaškega prvenstva je zrez določil ISSK Maribor za nasprotnika odlično enajstorico jeseniškega Bratstva, ki se je poleg dobrega slovesa, ki ga uživa, tudi na tablici presenetljivo dobro zadržalo, saj je na drugem mestu pred favorizirano Ljubljano in obema mariborskima ligašema. Bratstvo je do- slej igralo le doma ter rešilo iz treh tek- kem 4 točke, dočim je Ljubljani moralo tesno kloniti, ker ni moglo nastopiti v najmočnejši postavi. Mariborčanov torej nikakor ne čaka lahko delo. Klub se je na to srečanje vestno pripravil ter je na

podlagi izkustev v zadnjih tekmah mo- štvu tudi nekoliko pregrupiral, od česar si vodstvo kluba obeta uspeh in obrat na bolje. Tekma se bo odigrala na stadionu SK Železničarja pri vsakem vremenu, začetek je določen na 15.15.

V predtekmi bosta nastopili rezervni enajstorici Maribora in Železničarja.

Na igrišču bo tudi tokrat posloval to- talizator, ki bo tekmo gotovo za marsi- koga napravil privlačnejšo. Sprejemali se bodo volžki din 3.—, 5.— in 10.— na pravilni rezultat tekme.

Avtomobilske in motociklistične dirke na Teznem

Motosekcija Slovenskega Avtokluba v Mariboru bo priredila v nedeljo na te- zenskem dirkališču velike avtomobilske in motociklistične dirke, ki bodo po ne- davni prireditvi na novi Pohorski cesti zopet ena izmed prireditev v največjem stilu, saj bodo na startu vsi priznani dir- kališni mojstri motornega sporta iz vseh delov države. Med prijavljenimi čitamo imena »letečega Kranica« Stariča, člana ljubljanskega Hermesa, Uroica, dr. Hal- barja, Trampuša, Kavčiča, Babiča, Likar- ja in Šildhabla iz Zagreba, Lotza in Stojnska iz Maribora ter še mnogih dru- gih, izmed katerih mnogi ne uživajo slo- vesa le doma, nego tudi preko meja naše

države. Motorizirani sport je v današ- njih časih panoga sporta, ki ji tudi z naj- višjih mest posvečajo mnogo pozornosti. Radi tega je pričakovati, da Mariborčani ne bodo prezrili te prireditve, ki se bo pričela ob 14.30.

Prvenstvena tekma v Guštanju in Murski Soboti

V prvorazrednem prvenstvu MNP bosta v nedeljo dve tekmi. V Guštanju bo nastopila pobreska Slavija proti tamošnjemu Slovanu. Guštanjani žal ne bodo mogli nastopiti kom- pletni proti močnemu nasprotniku; ker pa bo borba za točke, bo tekma kljub temu zani- miva. Začetek je določen na 15.30.

V vzhodni skupini prvega razreda bo v

Murski Soboti ob 15.30 na igrišču Mure tek- ma Mura — Lendava. Kdor pozna rivaliteto med obema sportnima kluboma v pogledu sportnega prestiža na Murskem polju, go- tovo ne bo ostal doma.

TEKME V ODBOJKI

priredi v nedeljo, 22. t. m., od 8.—12. na svojem letnem telovadišču sokolsko društvo Maribor-matica. Poleg domačih društev nastopijo tudi sokolska društva iz Beograda, Zagreba in Ljubljane.

s. Sekcija ZNS v Mariboru (službeno). K tekmi 22. septembra so delegirani sledeči gg. sodniki: Maribor-Bratstvo, str. sodnika Grošelj, Murko, Maribor-Železničar Jenko, Železničar-Slavija Kopic, Slovan-Slavija Ne- mec, Mura-Lendava Orel.

s. Ligaško tekmo Maribor-Bratstvo bo so- dil Ljubljancan G. Lukežič (rez. g. Presinger iz Celja).

s. Nadan Albaneže je v ekshibicijski igri dosegel lep uspeh proti Beograđcanu Milanu Branoviću, ki se mudi sedaj v Mariboru. Pre- magal ga je v treh setih 3:6, 6:4, 6:4.

s. Mariborsko juniorsko prvenstvo se bo v nedeljo začelo s tekmo Železničar — Slavija ob 10. na stadionu Železničarja, rezervno pa se bo nadaljevalo s srečanjem Maribor — Že- lezničar ob 13. 15 kot predigro k ligaški tek- mi Maribor — Bratstvo.

s. Danes so startali v Zagrebu kolesarji na dirko »Tri dana kroz Hrvatsku«. Sodelu- jeta tudi Slovenca Gregorič iz Slovenjega Gradca in Rozman iz Ljubljane. Cilj bo v ne- deljo na igrišču Concordije pred tekmo Hašk — SASK.

s. V hrvatski in srbski ligi se v nedeljo ne bo odigral izžrebani spored tekem radi treh reprezentančnih srečanj z Romuni v Buka- rešti. V srbski ligi bodo odpadle vse tekme, v hrvatski pa so na sporedu tri: Hašk — SASK, Slavija — Železničar ter Split — Bačka.

Drobne novice

o Selnica je izginila učiteljica gospo Frančko Konečnikovo. Dolgo dobo 35 let je delala v dobro naše meje. Zaslužni pokoj je uživala v kraju, kjer so poleg preminula njena delavna leta. Umrla je v Slovenjgradcu na svoji domačiji. Ob po- grebu so ji domačini Selnici prinesli obmehnjo prst, da bo njej tam ob misliji večni sen sladkejši.

o Ker je vodovod v Studenčah pri Polj- čanah končno dograjen, je higienski zavod zaprosil za izdajo vporabnega dovoljenja, zaradi česar razpisuje načelstvo komisi- onehne proizvodbe in obravnave v pane- deljek, 30. sept. s sestankom na mestu samem ob 11. uri v Studenčah. Proti tej obravnavi je predložil ugovore pisnično ali ustmeno, drugeče se bo razsodilo ne oziraje se na poznejše ugovore. Mejaši in drugi interesi se vabijo, da obravnavi prisostvujejo.

o Kuluk se odreja za bivšo občino Brezje pri Poljčanah ter se naj zavežanci kuluka javijo nadzorniku Novšku v Sp. Poljčanah. Vsakdo mora imeti s seboj po- trebno orodje, kakor lopato in motiko. Vozniki pa naj pridejo v vprežno živino. Od oseb, ki bi kuluka ne izvršili, se bo odpadajoči znesek izterjal.

o Zaradi pomanjkanja olja, ki je nastalo v zadnjem času, se kmetovalcem priporoča setev oljnatih rastlin v veliki meri, kakor ozimni lan in oljnat repico. Prizad bo odkupoval laneno seme po 5—7 din, oljna- to repico pa po 5 din za kg. Zbira naj se tudi bučno seme in bukov žir.

o V Vuhredu je pri nekem kovaču konj brenil 33 letnega hlapca Josipa Pečovnika ki je pomagal pri podkovanju. Zlomljeni ima dve rebri in je utrpel tudi hude no- tranje poškodbe. Poškodovančovo stanje v slovenjgraški bolnišnici je resno.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklicli, dopisovanja in žensitovaniski oglasi din 1.— po besedi. Naj- manjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za malo oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnositi v ulnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.—. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

KAM, KJE?

OCVRTE PIŠKE najbolje pripravljene, dobite vsaki dan v »Lovskim domu« nad Tretni ribniki. 17885-1

SLUŽBO DOBI

2 KROJAŠKA POMOČNIKA sprejme Alojz Celec, Koroška cesta 17. 17901-2

Potrebujem

UČENKO 16—17 let staro, k solidni damski kapeli. Ponudbe na: kapelnik Kolman, post. re- stante, Krani. 17878-2

VAJENCI-(KE)

FRIZERSKO VAJENKO sprejme Stopar Ivanka, Po- brežje 65. 17891-4

STANOVANJE ODDA

STANOVANJE lepo sobo in kuhinjo, oddam s 1. oktobrom, Taborska 22. 17912-5

SOBO ODDA

LEPO OPREMLJENO SOBO v novi hiši oddam v Ljub- ljanski ulici. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 17902-8

Kupujem dnevno vsako koli-

čino lepih, obranih, namiznih

jabolk

ter plačam za iste najvišjo dnevno ceno.

JOSIPINA BOLE sadje in zelenjava na veliko. Maribor, Koroška 20, dvorišče

Kanc

VAŠE FILME ZAPRAJTE NAJMODERNEJŠEMU FOTO-LABORATORIJU DROGERIJE

LOKAL

ISČEM SOBO s posebnim vvhodom, oprem- ljeno, blizu parka. Naslov v ogl. odd. »Večernika« pod »23. september«. 17910-

LEP LOKAL

na prometnem kraju se odda takoj v najem. Naslov v ogl. odd. lista. 17911-10

LOKAL

za malo trgovino ali branja- rijo oddam. Stritarjeva ul. 5. vogal Jerovškove (Magda- lenske). 17904-10

POSEST

KUPIM HIŠO

na periferiji Maribora in pla- čam v gotovini do 100.000 din. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Jesen«.

Kupim

MALO PARCELO

v Tomiščevem drevoredu ali kjerkoli v neposredni bližini Maribora. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »5025«. 17884-11

Nujno se prodaja

TRIDRUŽINSKA HIŠA

z vrtom. Vprašati v Gospo- svetski 14. Pobrežje. 17896-11

Kupim vsako množino

jabolk

lepa obrana in za prešo

Plačujem najvišje cene

EKSPORT KORAŽIJA

Kolodvorska ul. 1

OBVESTILA

VSI DELAVCI tovarne Vlah, Ruše, kateri ste priče Voglar Ane, Dobra- va št. 70, p. Hoče, in mojega moža, polirja Voglar Stefana, istotam, da ste slišali govorice zidarja B. in še drugih o me- ni in mojem možu, pošljite na- slov Voglar Ani, Dobrava št. 70, p. Hoče. 17919-26

Zelo važno!

Oddajte še danes MALE OGLASE za sobotno številko

OBRTI TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemni- ki, preglejte Vaše peči in šte- dilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska, in keramična dela izvršuje solidno in po- ceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

STROJI

ŠIVALNI STROJ IN OTRO- ŠKO POSTELJO prodam. Kneza Kocija ul. 18, vrata 3 Vprašati med 14.— 15. uro 17895-14

POHIŠTVO-OPREMA

Prodam staro POHIŠTVO obleke, razno posodo in dr. Naslov v ogl. odd. lista. 17890-17

Lepa HRASTOVA JEDILNICA se prodaja. Ogled od 9.—11. ure. Vprašati Wildenrainer- jeva 16-I, levo. 17883-17

ZENSKI KOTICEK

NOGAVICE rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine, Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

POZOR!

Trajne kodre garantirane z najnovejšim preparatom iz- dejuje salon Rehar Matilde, Nasipna 90, Pobrežje. Istotam se sprejme vajenka. 17920-18

DAMSKI FRIZERSKI SALON TEKAVEC FRANJO Tržaška c. 63. Prvovrstni trajni kodri ter železna in vodna ondulacija. Se vpljudno priporoča cenjenim damam. 17906-18

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO s prikolico, 750 ccm v od- ličnem stanju, prodam. Vpra- šati pri poslovalnici »Veče- rnika« v Celju 6288-22

ISČEM AVTOSOPOTNIKA za Hrvatsko, Bačko, Banat, del Srbije, Bosno, Hercegovi- no. Odhod 23. sept. Vprašati Maribor, Dalmatinska ul. 18. 17916-22

PRIDELKI

JABOLKA kg 2 din skladišče Koražija. Kolodvorska 1. 17888-23

ŽIVALI

Prodam čistokrvnega psa »BERNHARDINCA« Gustinčič, Ulica kneza Kocija 14. 17922-24

PES VOLČJAK 6 mesecev star, na prodaj. Stranska ul. 10, Pobrežje. 17887-24

Prodam 3 mesece starega »BERNHARDINCA« Vprašati: Studenec, Alek- sandrova c. 7, pri Mariboru. 17907-24

Za vkuhanje sveže, prvo- vrstne in

prave bosanske slive

v gajbah po 15 do 18 kg od- dajam in pošiljam tudi po železnici po dnevni ceni Josipina Bote

sadje in zelenjava en gros. Maribor, Koroška cesta 20, dvorišče. 1058

Oglašujte!

RAZNO

KADI ZA ZELJE, SODE, PRALNE BANJE

popravila, najcenejše pri Sulcer, sodarstvo, Vojašniška ul. 7. 17844-28

Psihografolog in astrolog S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamore« Psihografolog Paradiso Vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam od- pre zastor Vašega živ- ljenja. Pove Vam s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma v zakonu. Ka- teri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špe kulacije da Vam srečno uspejo. Katerih bolezní in nezdod so čuvajte. Ke- dai naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znan- stveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 22. t. m.

SIRITE »VEČERNIK«!

Vse za šolo..!

poceni v knjigarni in papirnici

Tiskovne zadruge

Maribor, Cankarjeva ul. 1

Izd. in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11. 409.